

DIREKTYVOS 2010/75/ES IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių ir gyvulininkystės sektoriuje išmetamų teršalų (taršos integruota prevencija ir kontrolė) iš dalies keičiama: M1 – Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1785	1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 4, 6, 31, 33, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 55¹, 56, 57, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 87¹, 126, 127 straipsnių, II, IV skyrių, VII skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55², 55³, 55⁴, 128² straipsniais ir V, IX skyrių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas (toliau – AAĮ projektas) 2. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 235, 247, 265, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 236² straipsniu įstatymo projektas (toliau – ANK projektas) 3. Baudžiamasis kodeksas (toliau – BK) (Suvestinė redakcija nuo 2026-01-01) 4. Civilinis kodeksas (toliau – CK) (Suvestinė redakcija nuo 2026-05-01)	Direktyvos perkėlimo įgyvendinimo lygis
B 3 straipsnis Terminų apibrėžtys Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys: <...> M1 2. tarša – žmonių veiklos sukeltas tiesioginis arba netiesioginis medžiagų, virpesių, šilumos, triukšmo ar kvapų skleidimas ore, vandenyje ar žemėje, galintis pakenkti žmonių sveikatai arba aplinkos kokybei, darantis žalą materialiajam turtui, mažinantis galimybę naudotis aplinkos teikiama nauda ar kitu teisėtu naudojimu aplinka arba trukdantis naudotis aplinkos teikiama nauda ar kitu teisėtu naudojimu aplinka; B 4. teršalų išmetimas – medžiagų, virpesių, šilumos arba triukšmo tiesioginis arba netiesioginis išmetimas iš organizuotų arba arba pasklidusių taršos šaltinių į orą, vandenį arba žemę; <...>	AAĮ projektas 1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas <...> 6. Pakeisti 1 straipsnio 14 punktą ir jį išdėstyti taip: „14) teršimas – teršalų – medžiagų ar jų mišinių, virpesių, šilumos, triukšmo, organizmų ir mikroorganizmų ar jų junginių (toliau – teršalų) – tiesioginis ar netiesioginis išmetimas, (išleidimas, paskleidimas iš taršos šaltinių į aplinką kaip dėl žmonių veiklos rezultatas;“. <...> 8. Pakeisti 1 straipsnio 22 punktą ir jį išdėstyti taip: „22) suinteresuota visuomenė – visuomenė, vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems kuriai daro arba gali daryti poveikį sprendimai, veiksmai ar neveikimas aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje arba kuri kuri yra suaugusi suaugusi šių sprendimų priėmimo procesu, taip pat pagal šią apibrėžtį asociacijos, nevyriausybinės organizacijos ir kiti viešieji juridiniai asmenys, (išskyrus valstybės ar savivaldybės, jų institucijų įsteigtus juridinius asmenis, kurių dalyvė (-ės) yra valstybė ar savivaldybė, kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugą ir yra įsteigti bei veikia pagal	Visiškas

16. visuomenė – vienas arba keli fiziniai ar juridiniai asmenys ir pagal nacionalinės teisės aktus arba praktiką jų asociacijos, organizacijos ar grupės; M1 17. suinteresuota visuomenė – visuomenė, kuriai turėjo ar gali turėti poveikį sprendimo išduoti ar atnaujinti leidimą arba leidimo sąlygas priėmimas arba kuri yra suinteresuota tokio sprendimo priėmimu; pagal šią apibrėžtį nevyriausybinių organizacijos, skatinančios žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugą ir atitinkančios visus reikalavimus pagal nacionalinę teisę, laikomos suinteresuotomis;	nacionalinių teisės aktų reikalavimus, visais atvejais laikomi suinteresuotais asmenimis;“.<...> 14. Papildyti 1 straipsnį nauju 38 punktu: „38) tarša – žmonių veiklos sukeltas tiesioginis arba netiesioginis medžiagų, virpesių, šilumos, triukšmo ar kvapų pasklidimas ore, vandenyje ar žemėje, galintis pakenkti žmogaus ir (ar) visuomenės sveikatai ir (ar) aplinkos kokybei ir (ar) darantis žalą materialiajam turtui, ir (ar) apribojantis galimybes arba trukdantis gauti aplinkos teikiamą naudą ar kitaip teisėtai naudotis aplinka;“. <...> 17. Papildyti 1 straipsnį 40 punktu: „40) visuomenė – vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, jų asociacijos, organizacijos arba grupės;“.	
B 11 straipsnis Bendrieji principai, reglamentuojantys pagrindines ūkio subjekto pareigas Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti įrenginių eksploatavimą laikantis šių principų: M1 f) energija naudojama efektyviai ir skatinamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas ir, kai įmanoma, gamyba; fa) materialiniai ištekliai ir vanduo naudojami veiksmingai, įskaitant pakartotinį naudojimą; fb) įgyvendinama aplinkosaugos vadybos sistema, kaip numatyta 14a straipsnyje;	AAĮ projektas 5 straipsnis. IV skyriaus pakeitimas Pakeisti IV skyrių ir jį išdėstyti taip: <...> ANTRASIS SKIRSNIS TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS 20 straipsnis. Bendrieji reikalavimai taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimams <...> TIPK leidimas išduodamas ūkio subjektui TIPK taisyklėse nustatyta tvarka aplinkos ministro įgaliotai institucijai pateikus TIPK taisyklių reikalavimus atitinkančią paraišką, kurioje pateikiama informacija, duomenys ir (ar) dokumentai, nurodantys, kokias priemones, įskaitant organizacines, eksploatacines, vadybines, technologines, technines, rizikos valdymo ir stebėsenos, gamybos būdus ir kitus konkrečiai ūkinei veiklai nustatytus aplinkosauginius reikalavimus taikydamas ūkio subjektas užtikrins, kad eksploatuodamas TIPK taisyklėse nurodytą įrenginį (jo dalį, kelis įrenginius ar jų dalis), laikysis šių, aukštam aplinkos apsaugos lygiui pasiekti būtinų, reikalavimų: 1) imsis visų reikiamų taršos prevencijos priemonių;	Dalinis.

	2) taikys geriausius prieinamus gamybos būdus, apibrėžtus 2012 m. vasario 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime 2012/119/ES kuriuo nustatomos duomenų rinkimo, GPGB informacinių dokumentų rengimo ir jų kokybės užtikrinimo gairių, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų, taisyklėse; 3) nesukels didelės taršos; 4) užtikrins atliekų prevenciją, o jeigu atliekos susidarys, laikysis Atliekų tvarkymo įstatyme nustatyto atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo; 5) energiją naudos efektyviai ir sieks naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, kai įmanoma – ją ir pasigamins, materialinius išteklius ir vandenį naudos veiksmingai, įskaitant pakartotinių naudojimą; 6) kai taikomas reikalavimas, įdiegs ir įgyvendins aplinkosaugos vadybos sistemą, nurodytą šio įstatymo 24 straipsnyje; 7) imsis priemonių, būtinų avarijoms išvengti ir (ar) jų padariniams apriboti; 8) galutinai nutraukdamas ūkinę veiklą, imsis priemonių, būtinų taršos grėsmei išvengti ir eksploatavimo vietos būklei tinkamai atkurti. <...>“	
M1 14a straipsnis Aplinkosaugos vadybos sistema 1. Valstybės narės reikalauja, kad ūkio subjektas kiekvienam įrenginiui, kuriam taikomas šis skyrius, parengtų ir įgyvendintų aplinkosaugos vadybos sistemą (toliau – AVS). AVS turi apimti 2 dalyje išvardytus elementus ir atitikti atitinkamas GPGB išvadas, kuriose nustatomi į AVS įtrauktini aspektai. 2. AVS turi apimti bent šią informaciją: a) aplinkos politikos tikslus, skirtus nuolatiniam įrenginio aplinkosauginio veiksmingumo ir saugos gerinimui, įskaitant priemones, kuriomis siekiama: i) užkirsti kelią atliekų susidarymui;	AAĮ projektas 5 straipsnis. IV skyriaus pakeitimas Pakeisti IV skyrių ir jį išdėstyti taip: <...> ANTRASIS SKIRSNIS TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS <...> 24 straipsnis. Aplinkosaugos vadybos sistema Ūkio subjektas, eksploatuojantis įrenginį, kurio eksploatavimui privaloma turėti TIPK leidimą, išskyrus gyvulininkystės ir paukštininkystės įrenginius eksploatuojančius ūkio subjektus, turi	Dalinis.

ii) optimizuoti išteklių naudojimą, energijos vartojimą ir vandens pakartotinį naudojimą; iii) užkirsti kelią pavojingųjų medžiagų naudojimui ar išmetimui, arba sumažinti pavojingųjų medžiagų naudojimo ar išmetimo mastą; b) su reikšmingais aplinkosaugos aspektais susijusius tikslus ir veiksmingumo rodiklius, kuriais atsižvelgiama į atitinkamose GPGB išvadose nustatytus lyginamuosius indeksus; c) įrenginių, kuriems taikoma pareiga atlikti energijos vartojimo auditą arba įdiegti energijos naudojimo vadybos sistemą pagal Direktyvos 2012/27/ES 8 straipsnį, atveju – informaciją apie to audito arba energijos naudojimo vadybos sistemos įgyvendinimo pagal tos direktyvos 8 straipsnį ir VI priedą rezultatus ir susijusių rekomendacijų įgyvendinimo priemones; d) įrenginyje esančių arba iš jo išmetamų atskirų pavojingųjų cheminių medžiagų, pavojingųjų cheminių medžiagų, kurios yra kitų medžiagų sudedamosios dalys arba mišinių dalys, sąrašą, ypatingą dėmesį skiriant cheminėms medžiagoms, atitinkančioms Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytus kriterijus, ir cheminėms medžiagoms, kurioms taikomi Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodyti apribojimai, ir tokių cheminių medžiagų poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai rizikos vertinimą, taip pat galimybių jas pakeisti saugesnėmis alternatyvomis arba sumažinti jų naudojimą ar išmetimą analizę; e) priemonės, kurių imtasi siekiant įgyvendinti aplinkos apsaugos tikslus ir išvengti pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai, įskaitant, jei reikia, taisomąsias ir prevencines priemones; f) pertvarkos planą, kaip nurodyta 27d straipsnyje. 3. AVS išsamumo lygis priklauso nuo įrenginio pobūdžio, dydžio ir sudėtingumo, taip pat nuo įvairaus poveikio aplinkai, kurį galėtų turėti įrenginys. Jei elementai, kuriuos reikia įtraukti į AVS, įskaitant tikslus, veiklos rodiklius ar priemones, jau yra nustatyti kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose ir atitinka šį straipsnį, AVS pakanka nuorodos į atitinkamus dokumentus.	įdiegti ir įgyvendinti aplinkosaugos vadybos sistemą (-as) (toliau šiame straipsnyje – AVS). Ūkio subjektas viešai paskelbia informaciją apie įdiegtą AVS savo interneto svetainėje. AVS rengimo, pateikimo, viešinimo reikalavimus, taip pat AVS įdiegimo ir įgyvendinimo terminus nustato aplinkos ministras.	
--	---	--

4. Valstybės narės užtikrina, kad AVS išdėstyta ir 2 dalyje išvardyta atitinkama informacija būtų skelbiama internete nemokamai ir neribojant prieigos neregistruotiems naudotojams. Komisija ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. priima įgyvendinimo aktą dėl to, kokią informaciją aktualu skelbti. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 75 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Kai informacija pateikiama internete, ji gali būti redaguojama arba, jei tai neįmanoma, pašalinama, jei jos atskleidimas neigiamai paveiktų kurį nors iš Direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnio 2 dalies a–h punktuose išvardytų interesų. Ūkio subjektas parengia ir įgyvendina AVS pagal atitinkamas sektoriui skirtas GPGB išvadas ne vėliau kaip 2027 m. liepos 1 d., išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1785 (13) 3 straipsnio 4 dalyje nurodytų įrenginių atveju. AVS turi būti periodiškai peržiūrima siekiant užtikrinti, kad ji ir toliau yra tinkama, pakankama ir veiksminga. AVS auditas pirmą kartą atliekamas ne vėliau kaip 2027 m. liepos 1 d., išskyrus Direktyvos (ES) 2024/1785 3 straipsnio 4 dalyje nurodytų įrenginių atveju. AVS auditą bent kas trejus metus atlieka atitikties vertinimo įstaiga, akredituota pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008, arba akredituotas ar licencijuotas aplinkosaugos vertintojas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1221/2009 2 straipsnio 20 punkte, kuris tikrina AVS ir jos įgyvendinimo atitiktį šiam straipsniui.		
B 20 straipsnis Ūkio subjektų daromi įrenginių pakeitimai M1 1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad ūkio subjektas praneštų kompetentingai institucijai apie bet kokius planuojamus įrenginio pobūdžio arba bet kokius veikimo pakeitimus ar išplėtimą, kurie gali padaryti poveikį aplinkai, laiku ir bet kuriuo atveju prieš įgyvendinant tokį pakeitimą ar išplėtimą. Prireikus, kompetentinga institucija atnaujina leidimą. Valstybės narės imasi	AAĮ projektas 5 straipsnis. IV skyriaus pakeitimas Pakeisti IV skyrių ir jį išdėstyti taip: <...> ANTRASIS SKIRSNIS TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS <...> 22 straipsnis. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo pakeitimo pagrindai	Visiškas.

būtinų priemonių užtikrinti, kad kompetentinga institucija laiku reaguotų į ūkio subjekto pateiktą informaciją;	Ūkio subjektas, norėdamas daryti įrenginio, kuriam išduotas TIPK leidimas, esminį pakeitimą (t. y. pakeisti įrenginio, jo dalies, kelių įrenginių ar jų dalių pobūdį ar veikimą arba jį išplėsti, kai toks pakeitimas ar išplėtimas gali turėti reikšmingą neigiamą aplinkai ir (ar) visuomenės sveikatai, kaip nustatyta Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, arba kai toks pakeitimas ar išplėtimas atitinka arba viršija TIPK taisyklėse nustatytas įrenginio projekcinio pajėgumo ribas), turi TIPK taisyklėse nustatyta tvarka kreiptis dėl TIPK leidimo pakeitimo. Tam, kad TIPK leidime būtų nustatytos su planuojamu įrenginio esminiu pakeitimu susijusios sąlygos, ūkio subjektas privalo TIPK taisyklėse nustatyta tvarka pateikti aplinkos ministro įgaliotai institucijai paraišką pakeisti TIPK leidimą. Jeigu planuojamas pakeitimas nėra esminis, TIPK taisyklėse nustatyta tvarka ūkio subjektas privalo raštu pranešti aplinkos ministro įgaliotai institucijai apie planuojamus įrenginio pobūdžio arba veikimo pakeitimus ar išplėtimą, kurie gali daryti poveikį aplinkai, o aplinkos ministro įgaliota institucija įvertina, ar planuojami pakeitimai galimi, ir TIPK taisyklėse nustatytais terminais priima sprendimą dėl poreikio keisti leidimo sąlygas ar patį leidimą. Aplinkos ministro įgaliota institucija, siekdama užtikrinti šio įstatymo 20 straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodytų principų laikymąsi ir TIPK leidimo sąlygų atitikties teisės aktų reikalavimams, TIPK taisyklėse nustatyta tvarka peržiūri TIPK leidimo sąlygas ir, nustačiusi, kad atsirado bent viena šioje dalyje nurodytų TIPK leidimo keitimo sąlygų, arba gavusi NVS centro pranešimą, kad TIPK leidimo sąlygos dėl šios dalies 3 ir 4 punktuose nurodytų priežasčių turi būti keičiamos, TIPK taisyklėse nustatytais terminais priima sprendimą dėl pareigos pakeisti TIPK leidimą. Apie šį sprendimą ūkio subjektas informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Gavęs šiame punkte nurodytą sprendimą, ūkio subjektas privalo šiame sprendime nustatytais terminais pateikti aplinkos ministro įgaliotai institucijai paraišką pakeisti TIPK leidimą. Paraiškos pateikimo	
--	---	--

	terminas turi būti ne trumpesnis kaip 20 darbo dienų, o šios dalies 4 ir 5 punktuose nurodytais atvejais – ne trumpesnis kaip 20 darbo dienų ir ne ilgesnis kaip 30 darbo dienų. TIPK leidimas turi būti pakeistas, kai nustatoma bent viena iš šių aplinkybių:<...>“	
B 21 straipsnis Kompetentingos institucijos atliekamas leidimo sąlygų persvarstymas ir atnaujinimas <...> 5. Leidimo sąlygos persvarstomos ir prireikus atnaujinamos bent tokiais atvejais: <...> M1 c) kai būtina laikytis 18 straipsnyje nurodytos aplinkos kokybės normos, įskaitant naujas ar persvarstytas kokybės normas, arba kai dėl priimančiosios aplinkos būklės reikia peržiūrėti leidimą, kad būtų užtikrinta atitiktis Sąjungos teisės aktuose nustatytiems planams ir programoms; d) kai ūkio subjektas prašo pratęsti įrenginio, kuriame vykdoma I priedo 5.4 punkte nurodyta veikla, eksploatavimo trukmę.	AAĮ projektas 5 straipsnis. IV skyriaus pakeitimas Pakeisti IV skyrių ir jį išdėstyti taip: <...> ANTRASIS SKIRSNIS TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS <...> 22 straipsnis. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo pakeitimo pagrindai <...> Aplinkos ministro įgaliota institucija, siekdama užtikrinti šio įstatymo 20 straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodytų principų laikymąsi ir TIPK leidimo sąlygų atitiktį teisės aktų reikalavimams, TIPK taisyklėse nustatyta tvarka peržiūri TIPK leidimo sąlygas ir, nustčiusi, kad atsirado bent viena šioje dalyje nurodytų TIPK leidimo keitimo sąlygų, arba gavusi NVS centro pranešimą, kad TIPK leidimo sąlygos dėl šios dalies 3 ir 4 punktuose nurodytų priežasčių turi būti keičiamos, TIPK taisyklėse nustatytais terminais priima sprendimą dėl pareigos pakeisti TIPK leidimą. Apie šį sprendimą ūkio subjektas informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Gavęs šiame punkte nurodytą sprendimą, ūkio subjektas privalo šiame sprendime nustatytais terminais pateikti aplinkos ministro įgaliotai institucijai paraišką pakeisti TIPK leidimą. Paraiškos pateikimo terminas turi būti ne trumpesnis kaip 20 darbo dienų, o šios dalies 4 ir 5 punktuose nurodytais atvejais – ne trumpesnis kaip 20 darbo dienų ir ne ilgesnis kaip 30 darbo dienų. TIPK leidimas turi būti pakeistas, kai nustatoma bent viena iš šių aplinkybių: 1) išduotame TIPK leidime nustatytos sąlygos ir terminai, dėl kurių TIPK leidimas turi būti pakeistas;	Visiškas.

	2) aplinkos ministro įgaliota institucija TIPK taisyklėse nustatyta tvarka nustato, kad, įsigaliojus naujiems arba pasikeitus Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų, aplinkos apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų, aplinkos apsaugos normatyvų, aplinkos apsaugos standartų, aplinkos kokybės normų reikalavimams, turi būti nustatytos griežtesnės ar papildomos TIPK leidimo sąlygos, įskaitant sugriežtintas ar papildomas TIPK leidimo sąlygas ūkio subjektui įgyvendinus Europos Sąjungos fondų ar valstybės biudžeto lėšomis finansuotą projektą, skirtą iš įrenginio į aplinką išmetamai taršai mažinti; arba turi būti nustatytos papildomos sąlygos, atitinkančios šiame punkte išvardytų teisės aktų, reikalavimus arba užtikrinta atitiktis ES teisės aktuose nustatytiems planams ir programoms; 3) NVS centras, vykdydamas Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir (ar) Lietuvos Respublikos Vyriausybės jam priskirtas funkcijas kvapų ir (ar) triukšmo valdymo srityje, nustato, kad, pasikeitus arba įsigaliojus naujiems visuomenės sveikatos priežiūrą reguliuojantiems teisės aktams, TIPK leidime turi būti nustatytos griežtesnės ar papildomos kvapų ir (ar) triukšmo valdymo sąlygos arba kad turi būti taikomos kitos kvapų ir (ar) triukšmo sumažinimo priemonės; 4) NVS centras, vykdydamas Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir (ar) Lietuvos Respublikos Vyriausybės jam priskirtas funkcijas kvapų ir (ar) triukšmo valdymo srityje, per 12 mėnesių 2 kartus nustato TIPK leidime nurodytų kvapų ir (ar) triukšmo valdymo sąlygų pažeidimus ir pateikia sprendimą, kad tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas TIPK leidimo sąlygas; 5) ūkio subjektas per 12 mėnesių 2 kartus pažeidė TIPK leidimo sąlygas, susijusias su neleistinu teršalų patekimu į aplinką, atliekų susidarymu, laikymu ar apdorojimu arba neteisėtu gamtos išteklių naudojimu, jeigu tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas TIPK leidimo sąlygas; 6) aplinkos monitoringo ar aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros rezultatai rodo, kad įrenginio leistina tarša daro reikšmingą	
--	---	--

	neigiamą poveikį aplinkai, todėl būtina TIPK leidime įrašytas išmetamų teršalų ribines vertes pakeisti ar į TIPK leidimą įrašyti naujas ribines vertes; 7) esamas gamybos būdas neleidžia užtikrinti saugaus įrenginio eksploatavimo, todėl įrenginiui saugiai eksploatuoti turi būti naudojami kiti gamybos būdai; 8) kai leidimo sąlygos neatitinka įrenginiui taikytinų pakeistų arba naujų geriausių prieinamų gamybos būdų arba jų nepakanka. 9) kai reikia pratęsti sąvartynų, kurių eksploatavimui išduotas TIPK leidimas, eksploatavimo trukmę.“	
B 25 straipsnis Teisė kreiptis į teismus 1. Valstybės narės užtikrina, kad pagal atitinkamą nacionalinės teisės sistemą suinteresuotos visuomenės nariai turėtų teisę pareikšti ieškinį teisme arba kitoje pagal įstatymą įsteigtoje nepriklausomoje ir nešališkoje įstaigoje, kad užginčytų sprendimų ir veikimo arba neveikimo pagal 24 straipsnį turinio arba procedūros teisėtumą, jei įvykdyta viena šių sąlygų: a) jie yra pakankamai suinteresuoti; b) jie tvirtina, kad įvykdytas teisės pažeidimas, jei pagal valstybės narės administracinio proceso teisę tai yra būtina išankstinė sąlyga. M1 Teisė užginčyti neturi priklausyti nuo vaidmens, kurį suinteresuotos visuomenės narys atliko dalyvaudamas sprendimų pagal šią direktyvą priėmimo procedūrose. Peržiūros procedūra turi būti sąžininga, teisinga, savalaikė ir ne pernelyg brangi ir joje turi būti numatytos tinkamos ir veiksmingos teisių gynimo priemonės, įskaitant, kai tinkama, teismo įpareigojimą nepažeisti ieškovo teisių ar sustabdyti veiksmus, pažeidžiančius tas teises.	AAĮ projektas 4 straipsnis. II skyriaus pakeitimas Pakeisti II skyrių ir jį išdėstyti taip: „II SKYRIUS VISUOMENĖS IR SUINTERESUOTOS VISUOMENĖS TEISĖS IR PAREIGOS 7 straipsnis. Visuomenės ir suinteresuotos visuomenės teisės Visuomenė ir suinteresuota visuomenė turi teisę: <...> 4) dalyvauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų ir (ar) taršos leidimų išdavimo procesuose ir teikti pasiūlymus; <...> 8) kreiptis į teismą, jeigu mano, kad jos prašymas, pateiktas teisės aktų, reglamentuojančių teisę gauti informaciją apie aplinką, nustatyta tvarka, buvo neteisėtai atmestas, į jį buvo iš dalies ar visiškai netinkamai atsakyta arba į prašymą deramai neatsižvelgta pagal teisės aktus, reglamentuojančius teisę gauti informaciją apie aplinką. Suinteresuota visuomenė turi teisę kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje materialinį ar procesinį teisėtumą. Suinteresuotos visuomenės nario teisė užginčyti sprendimus nepriklauso nuo jo dalyvavimo ar išreikštos nuomonės sprendimų priėmimo procedūrose.“	Visiškas.
M1	AAĮ projektas	Dalinis.

27d straipsnis Perėjimas prie švarios, žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui pramonės 1. Valstybės narės reikalauja, kad iki 2030 m. birželio 30 d. ūkio subjektai į savo aplinkosaugos vadybos sistemą įtrauktų orientacinį pertvarkos planą, apimantį I priedo 1, 2, 3, 4 punktuose ir 6.1 punkto a ir b papunkčiuose nurodytą jų vykdomą veiklą. Pertvarkos plane pateikiama informacija apie tai, kaip ūkio subjektas 2030–2050 m. laikotarpiu pertvarkys įrenginį, kad būtų prisidedama prie tvarios, švarios, žiedinės, efektyviai išteklius naudojančios ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos sukūrimo iki 2050 m., įskaitant, kai aktualu, esminę pramonės pertvarką, kaip nurodyta 27e straipsnyje. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad ne vėliau kaip per metus nuo šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyto termino 14a straipsnio 4 dalies šeštoje pastraipoje nurodyta audito organizacija įvertintų šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytų pertvarkos planų atitiktį šio straipsnio 5 dalyje nurodytame deleguotame akte nurodytiems reikalavimams. 2. Valstybės narės reikalauja, kad pagal 21 straipsnio 3 dalį peržiūrint leidimo sąlygas paskelbus sprendimus dėl GPGB išvadų po 2030 m. sausio 1 d. ūkio subjektas į savo AVS įtrauktų kiekvieno įrenginio, kuriame vykdoma bet kuri I priede išvardyta veikla, nenurodyta šio straipsnio 1 dalyje, pertvarkos planą. Pertvarkos plane pagal šio straipsnio 5 dalyje nurodytame deleguotame akte nustatytus reikalavimus pateikiama informacija apie tai, kaip ūkio subjektas 2030–2050 m. laikotarpiu pertvarkys įrenginį, kad būtų prisidedama prie tvarios, švarios, žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad ne vėliau kaip per metus nuo 21 straipsnio 3 dalyje nurodytos peržiūros pabaigos 14a straipsnio 4 dalies šeštoje pastraipoje nurodyta audito organizacija įvertintų pirmoje pastraipoje nurodytų pertvarkos planų atitiktį šio straipsnio 5 dalyje nurodytame deleguotame akte nustatytiems reikalavimams.	5 straipsnis. IV skyriaus pakeitimas Pakeisti IV skyrių ir jį išdėstyti taip: <...> ANTRASIS SKIRSNIS TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS <...> 24 straipsnis. Aplinkosaugos vadybos sistema Ūkio subjektas, eksploatuojantis įrenginį, kurio eksploatavimui privaloma turėti TIPK leidimą, išskyrus gyvulininkystės ir paukštininkystės įrenginius eksploatuojančius ūkio subjektus, turi įdiegti ir įgyvendinti aplinkosaugos vadybos sistemą (-as) (toliau šiame straipsnyje – AVS). Ūkio subjektas viešai paskelbia informaciją apie įdiegtą AVS savo interneto svetainėje. AVS rengimo, pateikimo, viešinimo reikalavimus, taip pat AVS įdiegimo ir įgyvendinimo terminus nustato aplinkos ministras.	
--	--	--

3. Jeigu du ar daugiau įrenginių kontroliuoja tas pats ūkio subjektas arba jei įrenginius kontroliuoja skirtingi ūkio subjektai, priklausantys tai pačiai įmonei toje pačioje valstybėje narėje, tiems įrenginiams gali būti taikomas vienas pertvarkos planas. Jeigu pertvarkos planų elementai jau buvo parengti pagal kitus Sąjungos teisės aktus ir atitinka šį straipsnį, pertvarkos plane galima pateikti nuorodą į atitinkamus dokumentus. 4. Ūkio subjektas kartu su AVS, kaip nurodyta 14a straipsnio 4 dalyje, išdėstyta atitinkama informacija viešai paskelbia ir savo pertvarkos planą, pertvarkos plano atnaujinimus bei 1 ir 2 dalyse nurodyto vertinimo rezultatus. 5. Komisija ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d. priima deleguotąjį aktą, kuriuo ši direktyva papildoma patikslinant pertvarkos planų turinį, remiantis informacija, kurios reikalaujama pagal 1, 2 ir 3 dalis. Komisija ne vėliau kaip 2034 m. gruodžio 31 d. peržiūri ir prireikus patikslina pirmoje pastraipoje nurodytą deleguotąjį aktą.		
M1 79 straipsnis Sankcijos 1. Nedarant poveikio valstybių narių pareigoms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB (22), valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. 2. 1 dalyje nurodytos sankcijos, be kita ko, apima finansines administracines baudas, dėl kurių pažeidimą padariusieji asmenys faktiškai netektų iš savo pažeidimų gautos ekonominės naudos. Sunkiausių juridinio asmens padarytų pažeidimų atveju didžiausia pirmoje pastraipoje nurodytų finansinių administracinių baudų suma turi būti ne mažesnė kaip 3 % ūkio subjekto metinės apyvartos Sąjungoje finansiniais metais, einančiais prieš metus, kuriais skiriama bauda. Valstybės narės taip pat arba kaip alternatyvą gali naudoti baudžiamąsias sankcijas, jei jos yra lygiaverčiai veiksmingos,	AAĮ projektas 20 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas Pakeisti 51 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad juridinis asmuo kliudė vykdyti pažeidimo tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą arba tęsė pažeidimą, nepaisydamas kompetentingos institucijos įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, pažeidimas sukėlė žalą aplinkai (išskyrus mažareikšmę žalą aplinkai) ir (ar) žmonių sveikatai, pažeidimas padarytas asmeniui siekiant gauti ekonominės naudos, pažeidimas padarytas pakartotinai. Skiriant ekonominę sankciją neatsižvelgiama į tokią atsakomybę sunkinančią aplinkybę, kuri yra padaryto šio įstatymo 55–128¹ straipsniuose numatyto pažeidimo sudėties požymis.“ 23 straipsnis. Įstatymo papildymas nauju 55¹ straipsniu Papildyti įstatymą nauju 55¹ straipsniu: „55¹ straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už ūkinės veiklos vykdymą, ūkinės veiklos objektų ar įrenginių eksploatavimą pažeidžiant taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų	Visiškas.

proporcingos ir atgrasančios kaip šiame straipsnyje nurodytos finansinės administracinės baudos. 3. Valstybės narės užtikrina, kad, priklausomai nuo to, kas taikytina, pagal šį straipsnį nustatytomis sankcijomis būtų deramai atsižvelgiama į: a) pažeidimo pobūdį, sunkumą ir mastą; b) pažeidimu paveiktą populiaciją arba nuo pažeidimo nukentėjusią aplinką, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį; c) tai, ar pažeidimas yra kartotinis, ar pavienis. 4. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai apie 1 dalyje nurodytas taisykles bei priemones ir apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.	išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus Ūkinės veiklos vykdymas, ūkinės veiklos objektų ar įrenginių eksploatavimas neturint taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, kai toks leidimas yra reikalingas, užtraukia baudą nuo dešimt tūkstančių iki trisdešimt tūkstančių eurų. Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo trisdešimt tūkstančių iki penkiasdešimt tūkstančių eurų. Ūkinės veiklos vykdymas, ūkinės veiklos objektų ar įrenginių eksploatavimas, nesilaikant taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų sąlygų (išskyrus pažeidimus, nurodytus šio įstatymo 57 straipsnyje), užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių iki penkių tūkstančių eurų. Šio straipsnio trečiojoje dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo penkių tūkstančių iki dešimt tūkstančių eurų. Už šio straipsnio pirmojoje – ketvirtojoje dalyse nurodytus pažeidimus gali būti skiriamas iš šios veiklos gautų pajamų konfiskavimas.“ ANK projektas 2 straipsnis. 235 straipsnio pakeitimas <...> 53 Papildyti 235 straipsnį 21 dalimi: „21. Ūkinės ar kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas neturint taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, kai pagal teisės aktus toks leidimas yra reikalingas, užtraukia baudą veiklos vykdytojams, fiziniams asmenims, nuo vieno tūkstančio vieno šimto septyniasdešimt penkių iki vieno tūkstančio šešių šimtų septyniasdešimt penkių eurų.“ 4. Papildyti 235 straipsnį 22 dalimi: „22. Šio straipsnio 21 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,	
--	---	--

	užtraukia baudą veiklos vykdytojams, fiziniams asmenims, nuo vieno tūkstančio šešių šimtų septyniasdešimt penkių iki dviejų tūkstančių keturių šimtų eurų.“ 5. Papildyti 235 straipsnį 23 dalimi: „23. Už šio straipsnio 11, 12, 21 ir 22 dalyse numatytus administracinius nusižengimus gali būti skiriamas iš šios veiklos gautų pajamų konfiskavimas.“ BK 7 straipsnis. Baudžiamoji atsakomybė už tarptautinėse sutartyse numatytus nusikaltimus Asmenys atsako pagal šį kodeksą, nesvarbu, kokia jų pilietybė ir gyvenamoji vieta, taip pat nusikaltimo padarymo vieta bei tai, ar už padarytą veiką baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos įstatymus, kai padaro nusikaltimus, atsakomybė už kuriuos numatyta tarptautinių sutarčių pagrindu: <...> 13) nusikaltimus aplinkai (270, 270¹, 270², 270³, 271, 272, 274 straipsniai). 47 straipsnis. Bauda <...> 4¹. Jeigu juridinio asmens metinės pajamos iki nusikaltimo padarymo ėjusiais metais viršijo 300 000 MGL, jam skiriama nuo 2 iki 15 procentų metinių pajamų, gautų iki nusikaltimo padarymo ėjusiais metais, dydžio bauda. Šiuo atveju juridiniam asmeniui skiriamos baudos maksimalus dydis negali būti mažesnis nei 100 000 MGL. 270 straipsnis. Aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo arba statinių, kuriuose naudojamos ar saugomos pavojingos medžiagos arba kuriuose yra potencialiai pavojingų įrenginių ar vykdoma pavojinga veikla, priežiūros ar naudojimo taisyklių pažeidimas 1. Tas, kas pažeidė teisės aktų nustatytas aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo, arba statinių, kuriuose naudojamos ar saugomos pavojingos medžiagos arba kuriuose yra potencialiai pavojingų	
--	---	--

	įrenginių ar vykdoma pavojinga veikla, priežiūros ar naudojimo taisyklės, jeigu tai sukėlė pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai arba dėl to galėjo būti padaryta didelė žala orui, žemei, dirvožemiui, vandeniui, gyvūnams, augalams, kitiems gyviesiems organizmams, organinėms ir neorganinėms medžiagoms ar antropogeniniams komponentams arba atsirasti kitų sunkių padarinių bet kuriam iš šių aplinkos elementų, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų. 2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje nurodytą veiką arba sistemingai pažeidinėjo teisės aktų nustatytas aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo, arba statinių, kuriuose naudojamos ar saugomos pavojingos medžiagos arba kuriuose yra potencialiai pavojingų įrenginių ar vykdoma pavojinga veikla, priežiūros ar naudojimo taisyklės, jeigu dėl to buvo padaryta didelė žala orui, žemei, dirvožemiui, vandeniui, gyvūnams, augalams, kitiems gyviesiems organizmams, organinėms ir neorganinėms medžiagoms ar antropogeniniams komponentams arba atsirado kitų sunkių padarinių bet kuriam iš šių aplinkos elementų, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki šešerių metų. 3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo. 4. Šiame straipsnyje numatytos veikos yra nusikalstamos ir tais atvejais, kai jos padarytos dėl neatsargumo.	
M1 79a straipsnis Žalos atlyginimas 1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai pažeidus nacionalines priemones, priimtas pagal šią direktyvą, padaroma žala žmonių sveikatai, nukentėję asmenys turėtų teisę už tą žalą reikalauti kompensacijos iš atitinkamų fizinių ar juridinių asmenų ir tokią kompensaciją gauti. 2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės taisyklės ir procedūros, susijusios su reikalavimais atlyginti žalą, būtų parengtos ir taikomos taip, kad dėl jų netaptų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga naudotis teise reikalauti atlyginti žalą, patirtą dėl 1 dalyje nurodyto pažeidimo.	AAĮ projektas 9 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas Pakeisti 33 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „33 straipsnis. Ieškiniai dėl žalos atlyginimo <...> Žala asmens sveikatai vertinama ir atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.“ CK 1.125 straipsnis. Ieškinio senaties terminai 9. Sutrumpintas trejų metų ieškinio senaties terminas taikomas reikalavimams dėl padarytos žalos atlyginimo, tarp jų ir reikalavimams atlyginti žalą, atsiradusią dėl netinkamos kokybės produkcijos.	Visiškas.

3. Valstybės narės gali nustatyti 1 dalyje nurodytų ieškinių dėl žalos atlyginimo pareiškimo senaties terminus. Šie laikotarpiai nepradedami skaičiuoti pažeidimo vykdymui nepasibaigus ir anksčiau, nei atlyginti žalą reikalaujantis asmuo sužino, jog patyrė žalą dėl pažeidimo pagal 1 dalį, arba galima pagrįstai manyti, kad jis apie tai žino.	1.127 straipsnis. Ieškinio senaties termino pradžia 1. Ieškinio senaties terminas prasideda nuo teisės į ieškinį atsiradimo dienos. Teisė į ieškinį atsiranda nuo tos dienos, kurią asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie savo teisės pažeidimą. Šios taisyklės išimtis nustato šis kodeksas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai. 2. Jeigu prievolei įvykdyti yra nustatytas terminas, tai iš tokios prievolės atsirandančio reikalavimo ieškinio senaties terminas prasideda pasibaigus prievolės įvykdymo terminui. 3. Jeigu prievolės įvykdymo terminas nenustatytas, ieškinio senaties terminas prasideda nuo reikalavimo įvykdyti prievolę pareiškimo momento. 4. Iš regresinių prievolių atsirandančių reikalavimų ieškinio senaties terminas prasideda nuo pagrindinės prievolės įvykdymo momento. 5. Jeigu pažeidimas yra tęstinis, t. y. jis vyksta kiekvieną dieną (asmuo neatlieka veiksmų, kuriuos privalo atlikti, ar atlieka veiksmus, kurių neturi teisės atlikti, ar nenutraukia kitokio pažeidimo), ieškinio senaties terminas ieškiniams dėl veiksmų ar neveikimo, atliktų tą dieną, prasideda tą kiekvieną dieną. 6.251 straipsnis. Visiškas nuostolių atlyginimas 1. Padaryti nuostoliai turi būti atlyginti visiškai, išskyrus atvejus, kai įstatymai ar sutartis nustato ribotą atsakomybę. 2. Teismas, atsižvelgdamas į atsakomybės prigimtį, šalių turtinę padėtį ir jų tarpusavio santykius, gali sumažinti nuostolių atlyginimo dydį, jeigu dėl visiško nuostolių atlyginimo atsirastų nepriimtinių ir sunkių pasekmių. Tačiau sumažintas nuostolių atlyginimas negali būti mažesnis už draudimo sumą, kuria skolininko civilinė atsakomybė buvo ar turėjo būti privalomai apdrausta. 6.283 straipsnis. Žalos atlyginimas sveikatos sužalojimo atveju 1. Jeigu fizinis asmuo suluošintas ar kitaip sužalota jo sveikata, tai už žalą atsakingas asmuo privalo nukentėjusiam asmeniui atlyginti visus šio patirtus nuostolius ir neturtinę žalą. 2. Nuostolius šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais sudaro negautos pajamos, kurias nukentėjęs asmuo būtų gavęs, jeigu jo sveikata nebūtų sužalota, ir su sveikatos grąžinimu susijusios išlaidos (gydymo,	
--	--	--

	papildomo maitinimo, vaistų įsigijimo, protezavimo, sužaloto asmens priežiūros, specialių transporto priemonių įsigijimo, sužaloto asmens perkvalifikavimo išlaidos bei kitos sveikatos grąžinimui būtinos išlaidos). 3. Jeigu po sprendimo dėl žalos atlyginimo priėmimo nukentėjusio asmens sveikata pablogėja, jis turi teisę pareikšti ieškinį dėl papildomų išlaidų atlyginimo, išskyrus atvejus, kai žala buvo atlyginta konkrečia vienkartinė pinigų suma. 4. Šis straipsnis taikomas tik tais atvejais, kai nukentėjęs asmuo nėra apdraustas nuo nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu įstatymų nustatyta tvarka.	
--	--	--